

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyaē bālakāṇḍē

|| trisaptatitamaḥ sargaḥ ||

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ trisaptatitamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmādīnāṃ caturṇāṃ bhrātṛṇāṃ vivāhaḥ

yasmiṃstu divasē rājā
cakrē gōdānamuttamam |
tasmiṃstu divasē vīrō
yudhājit samupēyivān || 1.73.1 ||

putraḥ kēkayarājasya
sākṣādbharatamātulaḥ |
drṣṭvā pṛṣṭvā ca kuśalam
rājānamidamabravīt || 1.73.2 ||

kēkayādhipatī rājā
snēhāt kuśalamabravīt |
yēṣāṃ kuśalakāmō'si
tēṣāṃ sampratyanāmayam || 1.73.3 ||

svastrīyaṃ mama rājēndra
draṣṭukāmō mahīpatiḥ |
tadarthamupayātō'ha -
mayōdhyāṃ raghunandana || 1.73.4 ||

śrutvā tvahamayōdhyāyāṃ
 vivāhārthaṃ tavātmajān |
 mithilāmupayātāṃstu
 tvayā saha mahīpatē || 1.73.5 ||

tvarayābhyupayātō'haṃ
 draṣṭukāmaḥ svasuḥ sutam |
 atha rājā daśarathaḥ
 priyātithimupasthitam || 1.73.6 ||

drṣṭvā paramasatkāraiḥ
 pūjanārhamapūjayat |
 tatastāmuṣitō rātriṃ
 saha putrairmahātmabhiḥ || 1.73.7 ||

prabhātē punarutthāya
 kṛtvā karmāṇi tattvavit |
 ṛṣīmstadā puraskṛtya
 yajñavāṭamupāgamat || 1.73.8 ||

yuktē muhūrtē vijayē
 sarvābharaṇabhūṣitaiḥ |
 bhrātr̥bhiḥ sahitō rāmaḥ
 kṛtakautukamaṅgalaḥ || 1.73.9 ||

vasiṣṭhaṃ purataḥ kṛtvā
 maharṣīnaparānapi |
 vasiṣṭhō bhagavānētya
 vaidēhamidamabravīt || 1.73.10 ||

rājā daśarathō rājan
 kṛtakautukamaṅgalaiḥ |
 putrairnaravaraśrēṣṭhō
 dātāramabhikāṅkṣatē || 1.73.11 ||

dātṛpratigrahīṭṛbhyāṃ
 sarvārthāḥ sambhavanti hi |
 svadharmam pratipadyasva
 kṛtvā vaivāhyamuttamam || 1.73.12 ||

ityuktaḥ paramōdārō
 vasiṣṭhēna mahātmanā |
 pratyuvāca mahātējā
 vākyam paramadharmavit || 1.73.13 ||

kaḥ sthitaḥ pratihārō mē
 kasyājñam sampratīkṣatē |
 svagr̥hē kō vicārō'sti
 yathā rājyamidaṃ tava || 1.73.14 ||

kṛtakautukasarvasvā
 vēdimūlamupāgatāḥ |
 mama kanyā muniśrēṣṭha
 dīptā vahnērivārciṣaḥ || 1.73.15 ||

sadyō'ham tvatpratīkṣō'smi
 vēdyāmasyām pratiṣṭhitaḥ |
 avighnam kriyatām sarvaṃ
 kimarthaṃ hi vilambyatē || 1.73.16 ||

tad vākyam janakēnōktaṃ
 śrutvā daśarathastadā |
 pravēśayāmāsa sutān
 sarvānṛṣigaṇānapi || 1.73.17 ||

tatō rājā vidēhānāṃ
 vasiṣṭhamidamabravīt |
 kārayasva ṛṣē sarvā -
 mṛṣibhiḥ saha dhārmika || 1.73.18 ||

rāmasya lōkarāmasya
 kriyāṃ vaivāhikīṃ prabhō |
 tathētyuktvā tu janakam
 vasiṣṭhō bhagavānṛṣiḥ || 1.73.19 ||

viśvāmitram puraskṛtya
 śatānandaṃ ca dhārmikam |
 prapāmadhyē tu vidhivad
 vēdiṃ kṛtvā mahātapāḥ || 1.73.20 ||

alañcakāra tāṃ vēdiṃ
 gandhapuṣpaiḥ samantataḥ |
 suvarṇapālikābhiśca
 citrakumbhaiśca sāṅkuraiḥ || 1.73.21 ||

aṅkurāḍhyaiḥ śarāvaiśca
 dhūpapātraiḥ sadhūpakaiḥ |
 śaṅkhapātraiḥ sruvaiḥ sragbhiḥ
 pātrairarghyādipūjitaiḥ || 1.73.22 ||

lājapūrṇaiśca pātrībhi -
 rakṣatairapi saṃskṛtaiḥ |
 darbhaiḥ samaiḥ samāstīrya
 vidhivanmantrapūrvakam || 1.73.23 ||

agnimādhāya taṃ vēdyāṃ
 vidhimantrapuraskṛtam |
 juhāvāgnau mahātējā
 vasiṣṭhō munipuṅgavaḥ || 1.73.24 ||

tataḥ sītāṃ samānīya
 sarvābharaṇabhūsitām |
 samakṣamagnēḥ saṃsthāpya
 rāghavābhimukhē tadā || 1.73.25 ||

abravījjanakō rājā
 kausalyānandavardhanam |
 iyaṃ sītā mama sutā
 sahadharmacarī tava || 1.73.26 ||

praticcha caināṃ bhadraṃ tē
 pāṇiṃ grhṇīṣva pāṇinā |
 pativratā mahābhāgā
 chāyēvānugatā sadā || 1.73.27 ||

ityuktvā prākṣipad rājā
 mantrapūtaṃ jalaṃ tadā |
 sādhusādhviti dēvānā -
 mṛṣīṇāṃ vadatāṃ tadā || 1.73.28 ||

dēvadundubhinirghōṣaḥ
 puṣpavarṣō mahānabhūt |
 ēvaṃ dattvā sutāṃ sītāṃ
 mantrōdakapuraskṛtām || 1.73.29 ||

abravījjanakō rājā
 harṣēṇābhipariplutaḥ |
 lakṣmaṇāgaccha bhadraṃ tē
 ūrmilāmudyatāṃ mayā || 1.73.30 ||

praticcha pāṇiṃ grhṇīṣva
 mā bhūt kālasya paryayaḥ |
 tamēvamuktvā janakō
 bharaṭaṃ cābhyabhāṣata || 1.73.31 ||

grhāṇa pāṇiṃ māṇḍavyāḥ
 pāṇinā raghunandana |
 śatrughnaṃ cāpi dharmātmā
 abravīnmithilēśvaraḥ || 1.73.32 ||

śrutakīrtērmahābāhō
 pāṇiṃ grhṇīṣva pāṇinā |
 sarvē bhavantaḥ saumyāśca
 sarvē sucaritavratāḥ || 1.73.33 ||

patnībhiḥ santu kākutsthā
 mā bhūt kālasya paryayaḥ |
 janakasya vacaḥ śrutvā
 pāṇīn pāṇibhirasṛśan || 1.73.34 ||

catvārastē catasṛṇām

vasiṣṭhasya matē sthitāḥ |

agniṃ pradakṣiṇam kṛtvā

vēdi rājānamēva ca || 1.73.35 ||

ṛṣiṃścāpi mahātmānaḥ

sahabhāryā raghūdvaḥāḥ |

yathōktēna tataścakru -

rvivāhaṃ vidhipūrvakam || 1.73.36 ||

puṣpavrṣṭirmahatyāsī -

dantarikṣāt subhāsvarā |

divyadundubhinirghōṣai -

rgītavāditraniḥsvanaiḥ || 1.73.37 ||

nanṛtuścāpsaraḥsaṅghā

gandharvāsca jaguḥ kalam |

vivāhē raghumukhyānām

tadadbhutamadṛśyata || 1.73.38 ||

īdṛśē vartamānē tu

tūryōdghuṣṭanināditē |

triragniṃ tē parikramya

ūhurbhāryā mahaujasaḥ || 1.73.39 ||

athōpakāryaṃ jagmustē sabhāryā raghunandanāḥ |

rājāpyanuyayau paśyan sarṣisaṅghaḥ sabāndhavaḥ || 1.73.40 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

bālakāṇḍē trisaptatitamaḥ sargaḥ ||